

## LEGE Nr. 48 din 16 ianuarie 2002

pentru aprobarea Ordonantei Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea si sanctionarea tuturor formelor de discriminare

EMITENT: PARLAMENTUL

PUBLICATA ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 69 din 31 ianuarie 2002

Parlamentul României adopta prezenta lege.

### ARTICOL UNIC

Se aproba Ordonanta Guvernului nr. 137 din 31 august 2000 privind prevenirea si sanctionarea tuturor formelor de discriminare, adoptata în temeiul art. 1 lit. S pct. 2 din Legea nr. 125/2000 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonante si publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 2 septembrie 2000, cu urmatoarele modificari si completari:

1. Articolul 1 va avea urmatorul cuprins:

"ART. 1

(1) În România, stat de drept, democratic si social, demnitatea omului, drepturile si libertatile cetatenilor, libera dezvoltare a personalitatii umane reprezinta valori supreme si sunt garantate lege.

(2) Principiul egalitatii între cetateni, al excluderii privilegiilor si discriminarii sunt garantate în special în exercitarea urmatoarelor drepturi:

a) dreptul la un tratament egal în fata instantelor judecatoresti si a oricarui alt organ juridictional;

b) dreptul la securitatea persoanei si la obtinerea protectiei statului împotriva violentelor sau maltratarilor din partea oricarui individ, grup sau institutie;

c) drepturile politice, si anume drepturile electorale, dreptul de a participa la viata publica si de a avea acces la functii si demnitati publice;

d) drepturile civile, în special:

(i) dreptul la libera circulatie si la alegerea resedintei;

(ii) dreptul de a parasii tara si de a se întoarce în tara;

(iii) dreptul de a obtine si de a renunta la cetatenia româna;

(iv) dreptul de a se casatori si de a-si alege partenerul;

(v) dreptul de proprietate;

(vi) dreptul la mostenire;

(vii) dreptul la libertatea de gândire, constiinta si religie;

(viii) dreptul la libertatea de opinie si de exprimare;

(ix) dreptul la libertatea de întrunire si de asociere;

(x) dreptul de petitionare;

e) drepturile economice, sociale si culturale, în special:

(i) dreptul la munca, la libera alegere a ocupatiei, la conditii de munca echitabile si satisfacatoare, la protectia împotriva somajului, la un salariu egal pentru munca egala, la o remuneratie echitabila si satisfacatoare;

(ii) dreptul de a înfiinta syndicate si de a se afilia unor syndicate;

(iii) dreptul la locuinta;

(iv) dreptul la sanatate, la îngrijire medicala, la securitate sociala si la servicii sociale;

(v) dreptul la educatie si la pregatire profesionala;

(vi) dreptul de a lua parte, în conditii de egalitate, la activitati culturale si sportive;

f) dreptul de acces la toate locurile si serviciile destinate folosintei publice.

(3) Exercitarea drepturilor enuntate în cuprinsul prezentului articol priveste persoanele aflate în situatii comparabile.

(4) Orice persoana fizica sau juridica are obligatia sa respecte principiile enuntate la alin. (2)."

2. Alineatul (3) al articolului 2 se abroga.

3. La articolul 2 alineatul (5), literele a) si b) vor avea urmatorul cuprins:

"a) instituirea unor masuri speciale, în vederea protectiei persoanelor aflate în minoritate, atunci când acestea nu se bucura de egalitatea sanselor;

b) sanctionarea comportamentului discriminatoriu prevazut în dispozitiile alin. (2)."

4. La articolul 3, literele a) si b) vor avea urmatorul cuprins:

"a) conditiile de încadrare în munca, criteriile si conditiile de recrutare, selectare si promovare, accesul la toate formele si nivelurile de orientare, formare si perfectionare profesionala;

b) protectia si securitatea sociala;"

5. La articolul 3, dupa litera f) se introduce litera g) cu urmatorul cuprins:

"g) alte domenii ale vietii sociale."

6. Articolul 4 va avea urmatorul cuprins:

"ART. 4

În întelesul prezentei ordonante, categorie defavorizata este acea categorie de persoane care fie se afla pe o pozitie de inegalitate în raport cu majoritatea cetatenilor din cauza originii sociale ori a unui handicap, fie se confrunta cu un comportament de respingere si marginalizare generat de cauze specifice, cum ar fi o boala cronica necontagioasa ori infectarea HIV, statutul de refugiat sau azilant."

7. Articolul 5 va avea urmatorul cuprins:

"ART. 5

Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, conditionarea participarii la o activitate economica a unei persoane ori a alegerii sau exercitarii libere a unei profesii de apartenenta sa la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuala, de vârsta sau de apartenenta sa la o categorie defavorizata."

8. La articolul 6, partea introductiva si litera c) vor avea urmatorul cuprins:

"ART. 6

Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, discriminarea unei persoane pentru motivul ca apartine unei anumite rase, nationalitati, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientarii sexuale a acesteia, într-un raport de munca si protectie sociala, cu exceptia cazurilor prevazute de lege, manifestata în urmatoarele domenii:

.....  
c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;"

9. Articolul 7 va avea urmatorul cuprins:

"ART. 7

(1) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, refuzul unei persoane fizice sau juridice de a angaja în munca o persoana pentru motivul ca aceasta apartine unei anumite rase, nationalitati, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate ori din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientarii sexuale a acesteia, cu exceptia cazurilor prevazute de lege.

(2) Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, conditionarea ocupării unui post prin anunț sau concurs, lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vârstă, de sexul sau orientarea sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situației prevăzute la art. 2 alin. (4).

(3) Persoanele fizice și juridice cu atribuții în medierea și repartizarea în muncă vor aplica un tratament egal tuturor celor aflați în căutarea unui loc de muncă, vor asigura tuturor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă accesul liber și egal la consultarea cererii și ofertei de pe piața muncii, la consultanța cu privire la posibilitățile de ocupare a unui loc de muncă și de obținere a unei calificări și vor refuza sprijinirea cererilor discriminatorii ale angajaților. Angajatorii vor asigura confidențialitatea datelor privitoare la rasă, naționalitatea, etnia, religia, sexul, orientarea sexuală sau a altor date cu caracter privat care privesc persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă."

10. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

"ART. 8

Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, discriminarea angajaților de către angajatori, în raport cu prestațiile sociale acordate, din cauza apartenenței angajaților la o anumită rasă, naționalitate, origine etnică, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori pe baza vârstei, sexului, orientării sexuale sau convingerilor promovate de ei."

11. Articolul 10 va avea următorul cuprins:

"ART. 10

Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin:

a) refuzarea acordării serviciilor publice administrative și juridice;

b) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile de sănătate publică - alegerea medicului de familie, asistentă medicală, asigurările de sănătate, serviciile de urgență sau alte servicii de sănătate;

c) refuzul de a vinde sau de a închiria un teren sau imobil cu destinație de locuință;

d) refuzul de a acorda un credit bancar sau de a încheia orice alt tip de contract;

e) refuzarea accesului unei persoane sau a unui grup de persoane la serviciile oferite de teatre, cinematografe, biblioteci, muzee și expoziții;

f) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată sau publică;

g) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de companiile de transport în comun - prin avion, vapor, tren, metrou, autobuz, troleibuz, tramvai, taxi sau prin alte mijloace;

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități."

12. Articolele 11 - 14 se abroga.

13. La articolul 15, alineatele (1), (3), (4) și (6) vor avea următorul cuprins:

"ART. 15

(1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice

forma, grad si nivel, din cauza apartenentei acestora la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientarii sexuale a persoanelor în cauza.

.....

(3) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, solicitarea unor declaratii doveditoare a apartenentei acelei persoane sau acelui grup la o anumita etnie, care sa conditioneze accesul unei persoane sau unui grup de persoane la educatie în limba materna. Exceptie face situatia în care în învățământul liceal si universitar candidatii concureaza pe locuri special acordate pentru o anumita minoritate si se impune dovedirea, printr-un act din partea unei organizatii legal constituite a minoritatii respective, a apartenentei la aceasta minoritate.

(4) Prevederile alin. (1) - (3) nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului unitatii ori institutiei de învățământ de a refuza înscrierea sau admiterea unei persoane ale carei cunostinte ori rezultate anterioare nu corespund standardelor sau conditiilor de înscriere cerute pentru accesul în institutia respectiva, atât timp cât refuzul nu este determinat de apartenenta persoanei în cauza la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientarii sexuale a acesteia.

.....

(6) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, orice îngradiri pe criterii de apartenenta la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata în procesul de înfiintare si de acreditare a institutiilor de învățământ înfiintate în cadrul legislativ în vigoare."

14. La articolul 16, alineatul (2) va avea urmatorul cuprins:

"(2) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, orice comportament constând în determinarea parasirii domiciliului, în deportare sau în îngreunarea conditiilor de viata si de trai cu scopul de a se ajunge la renuntarea la domiciliul traditional al unei persoane sau al unui grup de persoane aparținând unei anumite rase, nationalitati, etniei sau religii, respectiv al unei comunitati, fara acordul acestora. Constituie o încălcare a prevederilor prezentei ordonante atât obligarea unui grup de persoane aflate în minoritate de a parasi localitatea, aria sau zonele în care locuieste, cât si obligarea unui grup de persoane aparținând majoritatii de a se stabili în localitati, arii sau zone locuite de o populatie aparținând minoritatilor nationale."

15. Articolul 17 va avea urmatorul cuprins:

"ART. 17

(1) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, orice comportament care are ca scop mutarea sau alungarea unei persoane sau unui grup de persoane dintr-un cartier sau dintr-un imobil din cauza apartenentei acestuia la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientarii sexuale a persoanelor în cauza.

(2) Prevederea alin. (1) nu poate fi interpretata în sensul restrângerii dreptului autoritatilor de punere în aplicare a planurilor de sistematizare si amenajare a teritoriului, atât timp cât mutarea se face în conditiile legii, iar masura luata nu este determinata de apartenenta persoanei sau a grupului de persoane în cauza la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientarii sexuale a acestora."

16. Articolul 18 va avea urmatorul cuprins:

"ART. 18

Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, interzicerea accesului unei persoane sau al unui grup de persoane în locurile publice din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la oricare altă categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză."

17. Articolul 19 va avea următorul cuprins:

"ART. 19

Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-sovina, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia."

18. La articolul 20, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

"ART. 20

(1) Contravențiile prevăzute la art. 5 - 8, art. 10, art. 15 alin. (1) - (3) și alin. (6), art. 16, art. 17 alin. (1), art. 18 și 19 se sancționează cu amendă între 1.000.000 lei și 10.000.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă între 2.000.000 lei și 20.000.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane."

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 18 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR  
VALER DORNEANU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 20 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PRESEDINTELE SENATULUI  
NICOLAE VACAROIU

-----